

Een levende gemeenschap

Toekomstplan 2020

Oecumenisch Citypastoraat Nijmegen

juni 2011

Inhoudsopgave

Over dit Toekomstplan	3
1 Het OCP in verleden, heden en toekomst	4
2 De bezinningsavond van 26 oktober 2010	6
3 Vieren	9
4 Leren: Oecumenisch leerhuis anno 2020	12
5 De dienende kerk	18
6 De organisatie van het OCP	21

Over dit Toekomstplan

Voor u ligt het Toekomstplan van het Oecumenisch Citypastoraat (OCP) Nijmegen voor de jaren tot en met 2020. Wat voor soort gemeenschap wil het OCP zijn, waarom, en hoe gaan we dat aanpakken? De directe aanleiding om dit plan te schrijven is gelegen in de bestuurswisseling die in 2010 heeft plaatsgevonden. Daarnaast werd vanuit het voorgangersberaad aangedrongen op bezinning op de vraag waar het OCP staat en waar het naartoe wil.

Om de discussie een kader te geven schreven Richart Huijzer en Leo Oosterveen elk een artikel over de ontwikkelingen in religieus en kerkelijk Nederland, respectievelijk Nijmegen gedurende de laatste veertig jaar. In deze artikelen, samengevat in hoofdstuk 1, wordt ook een keuze geformuleerd ten aanzien van het soort gemeente dat het OCP voortaan wil zijn: 'kerk als podium'.

De door het nieuwe bestuur ingestelde Commissie Beleidsplan (bestaande uit Martin Houtsma, Richart Huijzer en Leo Oosterveen) organiseerde op 26 oktober 2010 een bezinningsavond voor de voltallige OCP-gemeenschap. De beide genoemde artikelen, samen met enkele daarop gebaseerde stellingen, vormden het uitgangspunt van deze avond. Het verslag is opgenomen als hoofdstuk 2.

Aan vertegenwoordigers van de werkgroepen Liturgie, Vorming en Diaconaat werd vervolgens gevraagd om de uitkomsten van de bezinningsavond uit te werken voor elk van de drie kerntaken van de gemeenschap: vieren, leren en dienen. Deze uitwerkingen vormen de hoofdstukken 3, 4 en 5. Vanuit het bestuur werd daaraan toegevoegd een overzicht van de structuur van het OCP met voorstellen voor aanpassingen (hoofdstuk 6). In paragraaf 3.4 wordt het voorstel gedaan de naam OCP te verlaten.

Na aanneming van dit Toekomstplan door de OCP-vergadering zal het bestuur de huidige organisatiestructuur onder de loep nemen. Het zal kijken waar zaken anders kunnen of moeten en het zal proberen om leemtes op te vullen, zoals de nu ontbrekende werkgroep Communicatie. Doel is om tot een organisatie van werkgroepen te komen die in staat is de uitdagingen in dit Toekomstplan aan te gaan. Aan de werkgroepen zal vervolgens gevraagd worden om de beleidsvoornemens om te zetten in concrete en beknopte jaarplannen. Aanzetten daartoe zijn in dit Toekomstplan al te vinden. De uitvoering van de jaarplannen zal worden besproken door de werkgroepen zelf tijdens het periodieke werkgroepenoverleg en door de OCP-gemeenschap tijdens de OCP-vergadering.

Namens het bestuur:
Martin Houtsma, voorzitter

1

Het OCP in verleden, heden en toekomst

Het OCP wil als een betrokken gemeenschap, geïnspireerd door het evangelie, midden in de samenleving staan en aanwezig zijn in de stad Nijmegen. Het OCP heeft vanaf de oprichting van de gemeenschap in 1974 een sterk verlangen naar oecumene. Tradities worden op waarde geschat en in hun eigenheid gerespecteerd, maar zoveel mogelijk in gezamenlijkheid beleefd. Ook in de komende decennia wil het OCP staan voor openheid en gemeenschapszin en wil het drager zijn van wat aan deze gemeenschap vanuit het verleden is overgeleverd. Om dit op zinvolle wijze te kunnen doen, is het goed stil te staan bij de hedendaagse ontwikkelingen in kerk en maatschappij.

Anno 2011 is de situatie wezenlijk anders dan in 1974. De kerken hebben sterk aan maatschappelijk belang ingeboet en dat proces gaat nog steeds door. Daartegenover staan een groei van niet-christelijke religies en een sterke opkomst van wat je zou kunnen noemen 'ungebonden spiritualiteit'. Met dit laatste bedoelen we een hang naar persoonlijke beleving en innerlijke ervaring, religieus zoekgedrag en het experimenteren met nieuwe vormen buiten de kerkelijke of levensbeschouwelijke instituties om.

De oprichting in 1974 van het OCP is achteraf te begrijpen als een verstandig inspelen op de tekenen des tijds. Het overstijgen van tussenkerkelijke grenzen, met behoud van ieders eigenheid, was toen een waardevolle en noodzakelijke impuls voor het kerkelijk leven in onze stad. Nu moeten we ons bezinnen op onze mogelijkheden. Hoe moeten we de tekenen van de huidige tijd verstaan? Zeker is dat vragen van zingeving, religie en geloof een blijvende plaats innemen, ook in de moderne samenleving. Ook zeker is dat de verbondenheid met klassieke instituten zoals kerken afneemt.

In die spanning is het van belang dat het OCP, wil het een aansprekende geloofsgemeenschap blijven, zijn visie op oecumene herijkt. Gelukkig heeft het OCP ruime ervaring met het gesprek tussen verschillende christelijke en spirituele tradities. De vele oecumenische verworvenheden van het OCP op het gebied van ambt en sacrament, de liturgie en de verkondiging, het leerhuiswerk en van het samen kerk zijn, zijn het waard om gekoesterd te worden. Maar ze moeten geen doel op zichzelf blijven. Beter is het als ze worden tot vanzelfsprekende uitgangspunten, zodat andere doelstellingen van de oecumene meer centraal kunnen komen te staan.

OCP als podium

Wat voor geloofsgemeenschap wil het OCP zijn? Om een spiegel voor te houden noemen we een paar kerkmodellen:

- a) De kerk als **herberg**.
Dit kerkmodel is vooral receptief en inclusief van aard. Iedereen is welkom, mag zijn inbreng hebben en moet zich vooral thuis kunnen voelen.
- b) De kerk als **missionaire gemeente**.
Voorop staat het profiel of de boodschap die de gemeente uitstraalt, bijvoorbeeld op het vlak van de kerkelijke richting, de liturgie, de geloofsverklaring of het maatschappelijk engagement. Het profiel kan sommigen aantrekken en anderen juist afstoten. Dit kerkmodel is dus in zekere mate exclusief.
- c) De kerk als **podium**.
Dit model combineert de goede aspecten van (a) en van (b). Enerzijds staat de geloofsgemeenschap open voor iedereen en nodigt zij anderen uit om naar het podium toe te komen en er een inbreng te hebben. Anderzijds heeft het podium ook een eigen orkest met een eigen repertoire: de eigen geloofsgemeenschap die het evangelie op een bepaalde manier verkondigt. Het podiummodel maakt dialoog met anderen mogelijk en zoekt de raakvlakken met hen zonder de verschillen te verdoezelen.

Het OCP heeft op dit moment veel trekken van het herbergmodel, hoewel het vanuit de hoogtijdagen van de 'oecumene van de christenen' ook nog steeds missionaire idealen kent. Wil het OCP evenwel iets gaan waarmaken van de 'grote oecumene' die nu aan de orde is, het gesprek met de ongebonden spirituelen en de andersgelovigen, dan is het zaak om de sterke kanten van herberg en missie te combineren en te koersen op het **podiummodel**. Dit model biedt ook een goede kans om midden in de stad heel zichtbaar te worden.

Het zou goed zijn om de blik daarbij uitdrukkelijk op de Nijmeegse wijken en de omstreken te richten. Daar ontstaan nieuwe stedelijke gebieden zonder een eigen kerk of geloofsgemeenschap. Er wonen veel jonge gezinnen. Sommige daarvan hebben feeling met de christelijke traditie, zonder dat ze zich nu expliciet katholiek of protestants voelen. Met een Stevenskerk die letterlijk van alle kanten zichtbaar is zou het OCP voor hen zeer aantrekkelijk kunnen en moeten zijn.

2

De bezinningsavond van 26 oktober 2010

Op 26 oktober 2010 gingen de OCP'ers met elkaar in gesprek over de toekomst. Basis van dit gesprek vormden de artikelen van Richart Huijzer en Leo Oosterveen (samengevat in hoofdstuk 1) en enkele daarop gebaseerde stellingen. Hieronder vindt u een neerslag van dit gesprek, ingedeeld volgens het schema 'vieren – leren – dienen'. Het blijkt dat er draagvlak is voor een ontwikkeling van het OCP naar een kerk als **podium**: steeds is er sprake van het vasthouden aan en verdiepen van het 'eigen repertoire', het faciliteren en organiseren van de ontmoeting met anderen, en het bieden van ruimte aan experiment en vernieuwing.

Na deze avond werd aan vertegenwoordigers van de werkgroepen Liturgie, Vorming en Diaconaat gevraagd om op basis van de gesprekken een eigen toekomstplan te schrijven. Deze plannen vindt u in hoofdstukken 3, 4 en 5.

2.1 *Vieren*

De vieringen op de zondagmorgen worden ervaren als het hart van de gemeenschap. Men herkent zich in grote lijnen in de liturgie, de muziek en de verkondiging. Het is een moment van gezamenlijk vieren en beleven, een plek van delen en ontmoeten. Er klinkt geen luide roep om verandering. Evenmin is er een breed gedragen behoefte om het bestaande concept van oecumene uit te breiden tot interreligieuze vieringen samen met gelovigen uit andere godsdienstige tradities.

In het algemeen kan men zich vinden in de joods-christelijke traditie en put men daaruit hoop en bemoediging. Wel zijn er kritische kanttekeningen. Als eerste: hoe staat het met onze gastvrijheid? Voelen nieuwkomers in de dienst zich thuis? Hebben wij het wel in de gaten als mensen tijdelijk komen en verdwijnen? Wat zoeken deze voorbijgangers en waarom blijft men niet? Weten we dat wel en zijn we er voldoende alert op?

Een tweede punt is de gedateerdheid van sommige liederen, die weinig herkenning en soms zelfs enige weerzin oproepen, omdat er een achterhaalde theologie in doorklinkt die niet meer de onze is. Bovendien weten zelfs trouwe OCP'ers soms onvoldoende de weg in de liturgie. Sommige specifieke liturgische riten zijn onbekend en ondoorgrondelijk. Het signaal dat de vieringen liturgisch niet altijd begrepen worden, vraagt om aandacht.

Dit alles neemt niet weg dat de vieringen worden gewaardeerd en dat er op dit punt geen behoefte bestaat aan radicale verandering. De kern van de vieringen moet gehandhaafd en verdiept worden. Daarnaast moet er ruimte komen voor experiment en vernieuwing.

Samengevat:

- a) Handhaaf de zondagse vieringen in de bestaande oecumenische traditie.
- b) Verdiep deze door een regelmatig terugkerend leerhuis liturgie.
- c) Geef speciale aandacht aan de vernieuwing van het liedrepertoire.
- d) Bied daarnaast ruimte aan vernieuwing en experiment (Thomasvieringen, Taizévieringen, Evensongs).
- e) Organiseer met regelmaat ontmoetingen met andere tradities, maar streef niet naar structurele interreligieuze vieringen.

2.2 Leren

Er is een grote belangstelling voor 'de lerende gemeenschap'. Er is waardering voor de bestaande inzet en activiteiten van de werkgroep Vorming. Men hecht er waarde aan dat het OCP de mogelijkheid biedt om te leren. Er is immers sprake van een enorme rijkdom aan levensbeschouwelijke, theologische en maatschappelijke reflectie.

Het OCP staat in de joods-christelijke traditie en wil van daaruit de gemeenschap inspireren. Maar het OCP staat wel open voor de ontmoeting met andere tradities en levensbeschouwingen. Kennismaking met de bestaande spirituele diversiteit is van belang om het OCP te voeden. Het organiseren van (thematiese) ontmoetingen rond religieuze en levensbeschouwelijke thema's kan het OCP ervoor behoeden een gesloten gemeenschap te worden. Veel mensen zoeken naar zin en als OCP-gemeenschap zijn wij ook zelf nog lang niet klaar met *lernen*. Het OCP doet er goed aan voor deze maatschappelijke ontwikkeling open te staan en daaraan zelf een actieve bijdrage te leveren. Intensivering van de contacten met de Raad voor Levensbeschouwing en Religie Nijmegen past goed in dit streven.

Samengevat:

- a) Handhaaf de bestaande activiteiten van de werkgroep Vorming en bouw deze uit.
- b) Organiseer regelmatig ontmoetingen rond religieuze, levensbeschouwelijke en spirituele thema's, bijvoorbeeld onder de naam 'Zin in de Stevens'.
- c) Vernieuw de contacten met andere organisaties op het gebied van spiritualiteit en levensbeschouwing, zoals de Raad voor Levensbeschouwing en Religie Nijmegen.

2.3 *Dienen*

Er is een breed draagvlak voor het OCP als dienende gemeenschap. Het OCP moet niet in zichzelf gekeerd zijn, maar open staan voor de nood van de wereld, te beginnen in de eigen stad. Onze dienst aan de wereld begint na de viering. De diaconale activiteiten worden breed gewaardeerd en moeten verder worden uitgebouwd en verdiept. Het is van belang dat de OCP-gemeenschap hierbij meer betrokken wordt. Als het goed is, inspireren de zondagse vieringen tot een dienende houding van de OCP-gemeenschap. Vieren leidt tot dienen.

Het is niet de bedoeling dat het OCP een al te scherp (partij)politiek profiel heeft. Het OCP is er niet om politieke uitspraken te doen of om medeleden van de gemeenschap erop aan te spreken als zij zich bekennen tot een bepaalde politieke overtuiging. Veel meer gaat het erom de bijbelse kernbegrippen als rechtvaardigheid, vrede en rentmeesterschap na te streven in concrete diaconale, maatschappelijke activiteiten. Hierbij kan samenwerking met andere in Nijmegen actieve groeperingen worden gezocht, binnen en buiten de kerken. Men vindt elkaar dan ‘in de daad’.

De algemene lijn moet niet zijn: ‘zich verzetten tegen’ maar ‘zich inzetten voor’ – liefst in samenwerking met anderen. Partners kunnen bijvoorbeeld zijn: de stichting GAST, de Voedselbank, Amnesty International. Onze verbondenheid met maatschappelijk actieve groeperingen moet groter worden, waarbij we er als OCP naar dienen te streven om concreet aanwezig te zijn in de stad en alert te zijn op alle vormen van sociale uitsluiting. Daarnaast hecht men ook waarde aan hernieuwde doordenking van bijbelse begrippen als ‘heb uw naaste lief’ en de betekenis daarvan in samenleving en diaconaat.

Samengevat:

- a) Handhaaf de bestaande diaconale activiteiten.
- b) Streef ernaar dat een groter deel van de OCP-gemeenschap daarbij daadwerkelijk betrokken raakt.
- c) Zoek samenwerking met andere Nijmeegse groeperingen.
- d) Faciliteer het maatschappelijk debat op thema's die het diaconaat van de gemeenschap raken.
- e) Besteed aandacht aan de theologische doordenking van het diaconaat.
- f) Zorg dat het OCP geen (partij)politiek profiel krijgt.

3

Vieren

Naar aanleiding van de gesprekken op 26 oktober 2010 heeft de werkgroep Liturgie¹ de volgende opmerkingen. We volgen hierbij de samenvatting van paragraaf 2.1.

3.1 Zondagse vieringen handhaven

Dat wij als OCP een ‘open podium’ willen zijn, betekent voor de vieringen dat voorgangers van verschillende christelijke kerken bij ons welkom zijn. De oecumenische wijze van vieren zoals wij die nu kennen is ons veel waard en die willen we dan ook in stand houden. De liturgie zoals we die nu kennen willen we in grote lijnen handhaven, maar wel zouden we graag zien dat gemeentesleden daarin een groter aandeel krijgen, bijvoorbeeld in de voorbede (een diaconale taak!).

3.2 Leerhuis liturgie

Het voorstel om een regelmatig terugkerend leerhuis over de liturgie te organiseren ondersteunen wij van harte. Wel zou zo’n leerhuis wat ons betreft onder de verantwoordelijkheid van de werkgroep Vorming & Toerusting vallen.

3.3 Verdere vernieuwing van het liedrepertoire

Naar de ervaring van een aantal mensen die aan onze vieringen deelnemen zijn teksten uit het *Liedboek van de kerken* nogal eens gedateerd. Wanneer we bij de tijd willen blijven en ook jongere mensen aan willen spreken is het van belang het liedrepertoire te blijven vernieuwen vanuit nieuwere bundels uit zowel de reformatorische als de katholieke traditie – straks ook het *Nieuwe Liedboek van de kerken* (met ook liederen uit andere christelijke tradities) – en kinderliederen. Ook hebben gezongen tafelgebeden de voorkeur boven gesproken tafelgebeden, vooral wanneer de gemeente delen ervan mee kan zingen.

¹Dit hoofdstuk werd geschreven door Karin Bliemer, Pieter Niesten en Anneke de Vries.

3.4 *Liturgische vernieuwing en experiment*

Op het gebied van vernieuwing en experiment zijn er in de Stevenskerk al verschillende dingen gaande: het vrijdagmiddaggebed, de vesper op zaterdag, tienerdiensten, de jaarlijkse kinderdienst in september. Weliswaar zijn dit geen eigen activiteiten van het OCP, maar in plaats van alle wielen zelf te willen uitvinden beveelt de commissie aan om ons voordeel te doen met alles wat in de Stevenskerk georganiseerd wordt. (Mede in het licht hiervan pleiten wij er ook voor de benaming OCP te verlaten en in plaats daarvan voortaan te spreken over Stevenskerkgemeente of Stevenskerkgemeenschap.)

Andere vernieuwingen waaraan we ruimte zouden kunnen bieden zijn bijvoorbeeld Thomasvieringen, Taizévieringen en Evensongs. Een mogelijkheid zou zijn om iedere vijfde zondag van de maand voor dit soort vieringen te bestemmen. Maar voordat er experimenten of vernieuwingen worden doorgevoerd, is het van belang om te peilen waar precies behoefte aan is. Ook moet de beoogde doelgroep uitdrukkelijk bij de eventuele organisatie van deze vieringen betrokken worden.

Daarnaast zouden wij de viering persoonlijker willen te maken. Hiervoor zijn er verschillende mogelijkheden. Zo zou er een *intentieboek* ingevoerd kunnen worden dat bij binnenkomst klaarligt voor de kerkgangers, om persoonlijke noden of vreugden in te schrijven. Deze kunnen dan een rol spelen in de voorbede. Zo wordt het ook beter mogelijk met elkaar mee te leven. Tevens pleiten wij voor een andere *opstelling van de stoelen* in de kapel, namelijk in een halve kring, met de lessenaar meer naar voren. Zo ziet men elkaars gezicht in plaats van elkaars rug. In de grote kerk kan de tafelviering afwisselend in het koor en rond de tafel in het schip plaatsvinden. In het koor zou de kring kleiner moeten zijn dan nu het geval is, zodat we dichter bij elkaar staan.

3.5 *Ontmoetingen met andere tradities*

Ontmoetingen met andere godsdienstige tradities vinden nu al plaats onder auspiciën van de Raad voor Levensbeschouwing en Religie Nijmegen. Deze Raad organiseerde onlangs een bezoek aan de de moskee aan de Pastoor Zegersstraat en een middag rond verhalen uit verschillende religieuze tradities in de Ontmoetingskerk. Het ligt meer voor de hand om – individueel of als OCP-groep – deel te nemen aan de activiteiten van de Raad dan om zelf parallelle activiteiten op te zetten. In interreligieuze liturgische vieringen zien wij weinig heil.

3.6 *Kinderen in de viering*

Ons uitgangspunt is dat kinderen van alle leeftijden welkom zijn in de viering. Er zou een ontspannen sfeer moeten heersen, waarin ‘storende’ geluiden of afwijkend gedrag geen probleem vormen. Nu lijkt er soms eerder sprake van irritatie en ongemak. We zouden meer ruimte willen maken voor kinderen in en rond de viering. Er gebeurt al een en ander: de kinderen delen soms litur-

gieën uit, ze steken kaarsen aan, nemen deel aan de vredewens, collecteren bij de deur, helpen bij de koffie. Maar we denken ook aan meer inhoudelijke dingen. Voordat de kinderen vertrekken naar de Gerfkamer zou de hele gemeente een lied kunnen zingen dat bij het thema van de kinderkerk past. Van belang is ook dat de voorganger meer aandacht besteedt aan het weggaan en weer terugkomen van de kinderen. Dit vergt een goede communicatie tussen kinderkerkleiding en voorganger, voor en tijdens de dienst. De tieners kunnen betrokken worden bij lezingen, voorbeden, en de praktische voorbereiding van de dienst.

3.7 Gastvrijheid

Onze gastvrijheid naar kerkgangers kan een stuk beter. Ons voorstel is om ‘welkomvrijwilligers’ te benoemen, wier taak het is om nieuwe kerkgangers op te merken en te verwelkomen. Er kan een boek neergelegd worden waarin nieuwkomers desgewenst hun naam en wensen of feedback kunnen schrijven.

Aan de vieringen moet veel meer bekendheid worden gegeven – vooral via een nieuwe, actuelere en meer toegankelijke website, waar de vieringen prominenter en uitnodigender vermeld worden dan nu het geval is.

4

Leren: Oecumenisch leerhuis anno 2020

Het oecumenisch leerhuis van het OCP begeleidt de wisselstroom tussen twee polen: de liturgie van Woord en Tafel in de Stevenskerk en de OCP-geloofsgemeenschap (ook: het OCP) die deze liturgie verzorgt. De liturgie bestaat uit oecumenische vieringen die mensen van vandaag kunnen aanspreken, met gebruikmaking van waardevolle elementen uit de traditie van twintig eeuwen christendom. Het OCP is ontstaan uit de leden van diverse kerkgenootschappen in en rond Nijmegen die vanaf 1974 aan de oecumenische vieringen in de Stevenskerk deelnamen zonder de band met hun eigen kerk los te laten. De huidige OCP-gemeenschap telt in toenemende mate ook mensen die de eigen kerk hebben ingeruild voor het OCP en mensen die niet uit een duidelijke kerkelijke traditie komen. Het OCP vormt daarmee geen nieuw kerkgenootschap, maar een geloofsgemeenschap die niet aan één kerkelijke confessie gebonden is. Dit alles bepaalt het kader en de activiteiten van het OCP-leerhuis. In dit hoofdstuk ontvouwt de werkgroep Vorming¹ haar visie op het leerhuis en haar concrete activiteiten, zoals die steeds in samenwerking en overleg met heel de gemeenschap worden ontwikkeld.

4.1 *Kader en uitgangspunten*

4.1.1 *Christelijke traditie*

De christelijke traditie is geen goederentrein die al op de plaats van vertrek is geladen met containers vol standaard ingepakte waarheden. De joodse en christelijke traditie zijn levende stromen. Hun begin is klein, soms nauwelijks zichtbaar. De stroom verandert van richting naargelang het landschap zich wijzigt. Het water weerspiegelt de wisselende kleur van bomen en hemel. Hier en daar laat de stroom een eindweegs meegevoerde stenen achter, soms ook dode vissen. Wie de traditie liefheeft en wil doorgeven, moet haar voortdurend kritisch herzien en op cruciale punten aansluiting zoeken bij andere levensbeschouwelijke stromingen om samen verder te trekken in een en dezelfde wereld.

¹De leden van de werkgroep Vorming zijn: Lineke Bunt (coördinator), Leo Oosterveen (voorzitter), Emmy Russel (secretaris), Henk Gols, Bärbel de Groot-Kopetzky, Jan van Lier en Marianne Prick.

Als niet aan één kerkelijke confessie gebonden gemeenschap heeft het OCP de vrijheid samen ‘alles te onderzoeken en het goede te behouden’ (1 Tessalonicenzen 5:21), waarbij ‘goed’ wil zeggen: wat goed is voor ons, hier en nu. De christelijke traditie blijft wel de belangrijkste bron en bedding van het OCP, als basis en hart van de liturgie die we in de Stevenskerk voortzetten, als een vrijwillig op ons genomen en aan ons toevertrouwde opdracht. Die traditie blijft ook de specifieke toevoeging van het OCP aan het activiteitenprogramma van de stichting Stevenskerk, dat sinds 2009 – toen de heringebruikname na de restauratie in 1969 werd herdacht – onder het motto ‘Inspirerend Trefpunt voor kunst, cultuur en bezinning’ aan alle bewoners van Nijmegen en omliggende plaatsen wordt aangeboden.

4.1.2 *Kerkelijke oecumene (oecumene van de christenen)*

Sinds de oprichting van het OCP is het denken en handelen met betrekking tot de eenheid van kerken ingrijpend veranderd. Destijds liep het OCP vooruit op het streven ook in Nijmegen via samenwerking en inhoudelijke overeenstemming tot één kerk te komen. Het OCP nam ostentatief – ‘profetisch’, was het idee – afstand van de bestaande verdeeldheid en realiseerde reeds de eenheid van Woord en Tafel, die anderen nog niet mogelijk of niet geoorloofd achtten. Zoals in hoofdstuk 1 wordt beschreven, staat dit oecumenisch proces momenteel stil. De plaatselijke kerken keren zich weer naar binnen. Dat gebeurt omwille van eigen identiteit en voortbestaan. Maar ook omdat het naast elkaar bestaan van verschillende ‘modellen van kerk zijn’ als een feitelijkheid wordt aanvaard. Een feitelijkheid die positief te waarderen is, gezien de bestaande verschillen tussen mensen ook op het gebied van religie en levensbeschouwing.

In de conclusie van zijn studie *Gedachten over een oecumenische catechese* uit 2002 gebruikt Ton Nuy al de voorzichtige formulering: ‘Mocht deze oecumenische gemeenschap (het OCP) tot doel hebben de bestaande kerken te hervormen, eventueel tot eenheid terug te brengen, ...’ en hij eindigt met de vraag: ‘Is een universele kerk eigenlijk wel mogelijk terwijl er geen universele cultuur bestaat?’² Op dit moment is de daadwerkelijke eenheid van kerken binnen het leerhuis van het OCP in feite geen thema meer. Er wordt niet langer gestudeerd op de verschillen om deze te verzoenen of te overbruggen. De verschillen, die ook binnen het OCP zelf bestaan, worden erkend en gerespecteerd. Er wordt nu gestreefd naar verdieping en verrijking op grond van wat verbindt.

4.1.3 *Geloofsbelijdenis*

Steeds meer leden van het OCP, met name ook oudere leden, blijken moeite te hebben met de klassieke geloofsbelijdenis van het Credo of de Twaalf artikelen van het geloof. Zij kunnen deze uitspraken niet meer beamen met ‘ik geloof’ – in elk geval niet alle of niet zonder voorbehoud. Zij kunnen zich beter herkennen in nieuwe geloofsbelijdenissen als die van Piet Schoonenberg, een van de geestelijk vaders van de rooms-katholieke *Nieuwe Katechismus* uit 1966 of het

²Ton Nuy, *Gedachten over een oecumenische catechese*, herziene redactie 2002, p. 18.

credo van de Remonstrantse Broederschap uit 2006. Deze en andere teksten nemen in de liturgie van het OCP soms de plaats van de klassieke geloofsbelijdenis in. Erkenning van deze verscheidenheid, ook waar het de formulering van de kernbelijdenis gaat, dient de basis te zijn van het leerhuis. Deze erkenning kan leiden tot vruchtbare bezinning en uitwisseling. Dit bleek onder meer in het Vesperleerhuis in de Veertigdagentijd van 2010, dat aan de Twaalf Artikelen was gewijd. In plaats van te zoeken naar bindende geloofsformuleringen vinden velen het thans van groter belang de christelijke traditie juist opener te maken, open voor iedereen die zich bij het OCP wil aansluiten en open naar allen met wie wij in onze dienst aan de samenleving te maken krijgen.

4.1.4 *Wereldoecumene (grote of macro-oecumene)*

De komst en steeds duidelijker manifestatie van moslims en andere niet-christelijke gelovigen in Nederland, juist in de periode van toenemende kerkverlating en secularisatie, heeft bijgedragen tot het relativeren van wat destijds de 'oecumene van de christenen' werd genoemd. Belangrijker dan de verschillen tussen christelijke kerken werden vragen rond de 'grote oecumene': de relatie tussen de religies en de plaats van het christendom in een multiculturele en multireligieuze samenleving.

Ook de manier waarop mensen tegenwoordig hun levensbeschouwing vormen is veranderd. Deze wordt wel als 'bricoleren' omschreven. Dat is knutselen of sprokkelen. We rapen onderweg bij elkaar wat we op onze weg aantreffen en stellen daaruit samen wat we op dat moment nodig hebben als antwoord op onze levensbeschouwelijke behoeften en vragen. Veel mensen putten daarbij vaak minder uit de traditie waarin zij thuis zijn opgegroeid en zoeken eerder in hun nieuwe omgeving.

De theologie van het pluralisme bracht, zoals Ton Nuy in zijn studie *Van bevrijdingstheologie naar macro-oecumene* in 2005 uiteenzet, 'een radicale omslag in onze geloofsbeleving' teweeg. In twee zinnen samengevat zegt de theologie van het pluralisme: in alle godsdiensten komt God de mensen tegemoet en geen enkele godsdienst mag zich boven de andere plaatsen. En: zij moeten zich met elkaar verstaan en samenwerken aan vrede en rechtvaardigheid in heel de *oikoumenè* of bewoonde wereld. Wat betekent dit concreet? Moeten we nu de andere tradities als islam en boeddhisme meenemen in onze eigen traditie? Of moeten we vanuit zendingsbewustheid anderen laten zien wat het christendom kan betekenen voor het werken aan vrede, rechtvaardigheid en het behoud van de schepping? De consequenties van het nieuwe denken voor het OCP als vierende, lerende en dienende gemeenschap vragen om voortdurende gezamenlijke bezinning. Het OCP richt zich vanuit de oecumenische verworvenheden, opgedaan in het overbruggen van verschillen tussen de christelijke kerken, op één tafelgemeenschap en op het gesprek met en de dienst in de wereld.

4.1.5 *Doelstelling werkgroep Vorming*

De werkgroep Vorming heeft als doelstelling de vorming en toerusting van de OCP-gemeenschap voor liturgie en leven. Bij de keuze van thema's die in het leerhuis worden behandeld, wordt gezocht naar een goede verdeling van bijbelstudie en andere zaken die voor de instandhouding van de liturgie in de Stevenskerk van belang zijn en onderwerpen die directer het persoonlijke leven van de OCP-gemeenschap raken. In het leerhuis worden, naast de Bijbel en andere geschriften, ook muziek en beeldende kunst als belangrijke bronnen en vormen van de christelijke geloofstraditie beschouwd.

De doelgroep van het OCP-leerhuis zijn de leden en de potentiële leden van de OCP-gemeenschap, alsmede alle andere geïnteresseerden. In een afstemming van vraag en aanbod binnen het OCP stelt de werkgroep Vorming jaarlijks een leerhuisprogramma samen. Ook niet-OCP-leden zijn daarbij welkom en worden via de bestaande kanalen uitgenodigd. In het kader van de multilevensbeschouwelijke samenleving zullen thema's in toenemende mate niet alleen vanuit de christelijke traditie, maar ook vanuit andere religies en levensbeschouwingen benaderd worden. Daarvoor kunnen ook vertegenwoordigers van deze religies of levensbeschouwingen als inleiders en gesprekspartners worden uitgenodigd.

4.2 *Activiteiten en instrumenten*

4.2.1 *Vesperleerhuis Veertigdagentijd*

In de Veertigdagentijd is er op zes avonden een leerhuis, voorafgegaan door een korte vesperdienst. De inhoud van de leerhuizen kan variëren van de schriftlezingen van de zondagsliturgie in de Veertigdagentijd (dat was de aanvankelijke opzet), de apostel Paulus (2009), de Apostolische Geloofsbelijdenis (2010), tot de omgang met ziekte en dood in eigen leven (2011). In het Vesperleerhuis van de Veertigdagentijd zijn ook niet-OCP-leden welkom.

4.2.2 *Huiskamergespreksgroepen*

In twee seizoenen, van herfst tot Kerstmis en van januari tot de Vasten, coördineert de werkgroep Vorming een aantal gespreksgroepen, die een zelf te bepalen aantal keren bij een van de deelnemers thuis samenkomen. De onderwerpen worden in overleg vastgesteld.

4.2.3 *Leerhuis Joodse traditie*

Het leerhuis Joodse traditie werd in 1991 vanuit het OCP opgericht voor ieder die zich wil verdiepen in de joodse wortels van het christendom. De maandelijkse bijeenkomsten worden begeleid door een medewerker van de Stichting PaRDeS te Amsterdam (voorheen de Folkertsmastichting voor Talmudica te Hilversum). Deze stichting wil een breder publiek vertrouwd maken met de joodse waarden, denkbeelden en ervaringen in heden en verleden.

4.2.4 *Bezinningsavonden OCP*

Van de periodieke vergaderingen van het OCP worden er een of twee door de werkgroep Vorming georganiseerd en besteed aan bezinning op inhoudelijke thema's die het functioneren van het OCP als geloofsgemeenschap en de persoonlijk geloofsontwikkeling betreffen.

4.2.5 *Thema-avonden*

De werkgroep Vorming organiseert ook losse themavonden. In december wordt een avond gewijd aan een thema van Advent en Kerstfeest, zoals de geboorteverhalen van Jezus, Mozes en Mohammed (2009) of muziek voor Advent en Kerst. Ook bij deze thema-avonden zijn niet-OCP-leden welkom.

4.2.6 *Methode Inleiding geloofstraditie*

Er wordt gewerkt aan een methode om de christelijke geloofstraditie toegankelijk te maken voor mensen die misschien wel zouden willen meedoen in de OCP-gemeenschap, maar over weinig kennis van deze traditie beschikken. Het gaat hierbij om een eenvoudige brochure en een adequate cursusvorm.

4.2.7 *Publicaties*

Maandblad OCP – In het Maandblad van het OCP verschijnen verslagen van bezinningsavonden en andere activiteiten van de werkgroep Vorming, waardoor ook niet aanwezigen zich op de hoogte kunnen stellen. De redactie van het Maandblad publiceert ook teksten van de overweging in de zondagsvieringen en andere artikelen en levert daarmee een belangrijke bijdrage aan het OCP-leerhuis.

Studies Ton Nuy – Vanaf 1990 leverde de benedictijner stadsmoennik Ton Nuy, een van de oprichters van de werkgroep Vorming van het OCP, met zijn studies over diverse onderwerpen fundamenteel materiaal voor het leerhuis. Ter gelegenheid van zijn negentigste verjaardag werden ze digitaal beschikbaar gesteld.³ De recentste en belangrijkste studies zijn: *Inculturatie van het westers christendom* (2008), *Van bevrijdingstheologie naar macro-oecumene: een radicale omslag in onze geloofsbeleving* (2005), *Ambten in de geloofsgemeenschap* (2003) en *Gedachten over een oecumenische catechese* (2001).

³Te downloaden vanaf de website van het OCP: www.ocp-nijmegen.nl.

4.3 Aanbevelingen

- a) We bevelen aan voor nieuwkomers een – eenvoudige – inleiding in de liturgie van de verschillende kerken en in het bijzonder de liturgie van het OCP samen te stellen en deze zowel in druk als digitaal uit te geven. Deze inleiding kan ook als welkomstcadeau geschonken worden aan mensen die op de OCP-adreslijst worden ingeschreven.
- b) Het zou goed zijn de activiteiten van de werkgroep Diaconie te plaatsen en te verantwoorden vanuit een bredere reflectie op de sociale werkelijkheid van Nederland en in de landen van de wereld, waarop de activiteiten van de werkgroep Diaconie zijn gericht.
- c) De studies van Ton Nuy zijn belangrijke ‘formulieren van gezamenlijke studie’ en dienen daarom van tijd tot tijd geactualiseerd, herschreven of door nieuwe studies vervangen te worden. Ook dienen er samenvattingen van deze studies te komen. Het bestuur van het OCP zal daarvoor bij voorkeur jonge theologen vragen.
- d) Er is binnen het OCP weinig weet van de activiteiten en ervaringen van de Raad van Kerken Nijmegen en Omgeving en de Raad voor Levensbeschouwing en Religie Nijmegen. Regelmatige informatie via het Maandblad kan in die leemte voorzien.
- e) Het bestuur van het OCP kan, in overleg met de Raad van Kerken Nijmegen en Omgeving en de Raad voor Levensbeschouwing en Religie Nijmegen, onderzoeken op welke wijze het OCP kan deelnemen en bijdragen aan de interlevensbeschouwelijke communicatie in Nijmegen in het algemeen en de activiteiten van beide raden in het bijzonder.
- f) Het verdient aanbeveling dat de werkgroep Vorming thema’s niet uitsluitend vanuit de christelijke traditie, maar ook vanuit andere religies en levensbeschouwingen aan de orde stelt. Daarvoor kunnen ook vertegenwoordigers van betreffende religie of levensbeschouwing als inleider en gesprekspartner worden uitgenodigd.

5

De dienende kerk

Een kerk die diaconaal wil zijn moet het leven van anderen willen dienen. Ze zal daarom de eredienst steeds verbinden met mensendienst. Misschien zal ze daarbij, ook in eigen gelederen, weerstand aantreffen. We zijn in de kerk, ongewild en ongemerkt, vaak bezig met onszelf, met onze eigen kleine kring. Daarbij kan het gebeuren dat we voorbij zien aan de nood die voor de deur staat. Als die nood buiten de deur gehouden wordt, schiet de kerk haar doel voorbij. Een kerk die niet dient, dient tot niets.¹

5.1 *Pastoraat in het OCP*

Het ‘dienen’ van elkaar is aandacht hebben voor elkaar bij problemen en zorgen.² Velen in het OCP ervaren en waarderen dit. Toch kun je je afvragen of iedereen die in het OCP komt, wel voldoende gekend wordt. De bekende gezichten van het OCP worden zeker niet vergeten, maar de mensen die wat onopvallender of incidenteler aanwezig zijn, vragen misschien een iets grotere alertheid en inspanning. En is dat nu iets wat je bij bepaalde rollen of functies moet leggen, zoals bij de ouderlingen, of is het eerder iets waar iedereen verantwoordelijk voor is (onderling pastoraat)? Er zal een brede discussie opgestart moeten worden over de rol en de invulling van het pastoraat binnen het OCP.

5.2 *Diaconaat in het OCP*

5.2.1 *Korte geschiedenis*

In 2001 kwam men in het OCP tot de conclusie dat het diaconale aspect in het Citypastoraat onderbelicht werd. Een probleem was en is dat er in het OCP geen mogelijkheid is om op zondag voor diaconale doelen te collecteren. De opbrengsten van de collecten zijn namelijk volgens een lang geleden gemaakte afspraak bestemd voor de Stichting Stevenskerk. Wel mag er in de Advent en

¹Mediapastoraat Katholiek Nederland 2009.

²Dit hoofdstuk is geschreven door Boudewien Ephraïm, Lex Hustinx en Nel Ooijman-van Keulen.

de Veertigdagentijd bij de uitgang een extra collecte worden gehouden voor een zelfgekozen project. Rond het jaar 2001 was dat het Sancta-Mariaproject en een project in Nicaragua, waar Ton Nuy in de jaren '80 gewerkt had. Ook kon men sinds 1998 eenmaal per maand brieven van Amnesty International meenemen en versturen. Dat waren tot 2001 de diaconale elementen in het OCP.

Er werd een werkgroep in het leven geroepen om het diaconale aspect meer handen en voeten te geven. De werkgroep kreeg als taak een structuur te vinden om geld in te zamelen voor financiële ondersteuning van projecten. Direct in 2001 organiseerde de werkgroep een markt waar mensen zich als vrijwilliger konden aanmelden bij Nijmeegse projecten, zoals Kruispunt, Straatmensen voor straatmensen, OVON en stichting GAST. Het resultaat was teleurstellend. Het diaconaat kwam niet echt van de grond. In 2005 ging iemand van de werkgroep naar Boekarest (Roemenië) om enkele projecten voor straatkinderen te bezoeken en sindsdien steunt het OCP twee opvangtehuizen voor straat- en kansarme kinderen in Boekarest. In januari 2011 is dit teruggebracht naar één tehuis, te weten de Foundation Caminul Phillip te Boekarest.

Voor het inzamelen van geld voor dit project heeft de werkgroep in de loop der jaren diverse activiteiten ontwikkeld, zoals boeken- en sieradenverkoop, vastenmaaltijden en een sponsorloop (in samenwerking met de kindernevendienst). Er werd besloten om de opbrengst van de adventscollectes altijd te bestemmen voor een Nijmeegs project. Dit gaat in overleg met de Nijmeegse diaconaal predikant Paul Oosterhoff. Enkele bestemmingen waren tot nu toe: Stichting GAST, de Voedselbank en het sociale werk van de Diaconie Nijmegen. De opbrengst van de collectes in de Veertigdagentijd (diensten en vespers) is nog steeds bestemd voor jongeren in Nicaragua. De samenwerking met Amnesty International is uitgebreid.

5.2.2 *Huidige situatie*

Diaconaat is een onmisbaar aspect van het kerk zijn en dus ook van het OCP. Het OCP gaat ervan uit dat ieder afzonderlijk lid van de OCP-vergadering voor zichzelf moet en kan bepalen hoe hij of zij persoonlijk gestalte geeft aan de diaconale verantwoordelijkheid. Maar daarnaast wil het OCP ook als gemeenschap de diaconale dimensie van het kerk zijn tot uitdrukking brengen. In de gemeenschappelijke dienst van de tafel wordt de OCP-gemeenschap geroepen tot gemeenschappelijke mensen-dienst. Het OCP mag zich aan deze mensen-dienst herkend weten. Op deze inzet wordt een permanent appel gedaan. Het leveren van deze inzet komt niet alleen degenen ten goede op wie die inzet is gericht, maar bevordert ook de gemeenschap van het OCP zelf.

De werkgroep Diaconie heeft de taak om de gemeenschap te stimuleren, te enthousiasmeren en te activeren tot gemeenschappelijke verantwoordelijkheid en actie. De activiteiten liggen, zoals de geschiedenis al duidelijk maakt, min of meer vast, al kan daar vanzelfsprekend mee geschoven worden. Overigens worden OCP-leden die financiële ondersteuning behoeven, doorverwezen naar de Diaconie van de gezamenlijke Nijmeegse Protestantse kerken. Het OCP heeft hiervoor geen eigen middelen.

5.2.3 *Hoe nu verder?*

- a) Zolang er geen diaconale collectes gehouden worden zijn de mogelijkheden om de omvang van financiële ondersteuning aan welk project dan ook uit te breiden zeer beperkt. Dit zal dus allereerst opnieuw aan de orde gesteld moeten worden.
- b) Er zijn in het OCP altijd mensen die bij acties spontaan hun hulp aanbieden. Toch kan dit uitgebreid worden. De werkgroep gaat daarom proberen méér mensen bij de acties te betrekken (stimuleren en activeren). Daarnaast overwegen we om vaker mee te doen met acties van de gezamenlijke kerken in Nijmegen (zoals de Voedselbankactie in juni).
- c) De publiciteit voor de diaconale activiteiten van het OCP kan verbeterd worden. Allereerst denken we hierbij aan de website van het OCP, maar ook in het OCP-maandblad moet er voldoende ruimte beschikbaar zijn om de gemeenschap te informeren over deze activiteiten.
- d) We zullen al onze inventiviteit en creativiteit nodig hebben om het diaconaat van het OCP uit te breiden en/of meer inhoud te geven. De werkgroep Diaconaat doet daarom een beroep op alle leden van het OCP om mee te denken – en mee te doen!

6

De organisatie van het OCP

6.1 *De plaats van het OCP in Nijmegen*

Het sluiten van een aantal protestantse kerken, het huidige beleid van de Rooms-Katholieke Kerk en de uitbreidingsplannen van Nijmegen bieden kansen voor het OCP om zich qua ledental en leeftijdsopbouw te versterken. In de Nijmeegse wijken en in de omstreken liggen kansen. De externe communicatie van het OCP zal ook expliciet daarop gericht moeten zijn.

Door slimme inzet van de cantorij, de voorzangers en met name het projectkoor kunnen de hoogtijvieringen een extra uitstraling krijgen. Verdere ontwikkeling van het projectkoor en van de cantorij zijn daarvoor gewenst. Ook een duidelijk op de kinderen gericht programma zal aan de uitstraling van deze vieringen bijdragen. Wanneer de hoogtijvieringen, bij voorkeur in een duidelijk herkenbare reeks of cyclus, tijdig en op de juiste wijze aan het grote publiek bekend gemaakt worden, zal dit bijdragen aan de noodzakelijke verbreding van het OCP.

De *Stevenskerk* biedt met zijn ruimtes, orgels en professionele organisten bijzonder veel mogelijkheden. Wel moet het OCP zich realiseren dat de Stichting Stevenskerk genoodzaakt is een sluitende exploitatiebegroting te realiseren. Op langere termijn is dat ook in het belang van het OCP. Het is van belang samenwerking te zoeken met andere verwante gebruikers van de Stevenskerk, zoals de Orgelkring Nijmegen en de Stichting Ontkommer (Capella Cumerana). Met behulp van het projectkoor zou het OCP een grotere rol kunnen verwerven in de programmering van de Stevenskerk. Het OCP zou zich daarmee een betere plaats verwerven aan de onderhandelingsstafel van Stichting Stevenskerk.

6.2 *Het OCP: een levende gemeenschap*

Binnen het OCP zijn zeer veel formele en informele contactmomenten. Toch bestaan er 'eilandjes' van geestverwanten en leeftijdgenoten waarbinnen veel, maar waartussen weinig onderlinge contacten zijn. Uit de discussieavond kwam duidelijk naar voren dat niet iedereen zich opgenomen voelt in de groep en dat niet iedereen het OCP als een warme gemeenschap ervaart.

De activiteiten die binnen het OCP worden georganiseerd, zouden daarom mede in het teken moeten staan van gemeenschapsvorming en de versterking

van de onderlinge banden. Door projectmatig te werken kunnen groepen van steeds wisselende samenstelling ontstaan. Hierbij valt te denken aan: de organisatie van alternatieve *vieringen*, kortlopende *diaconale* projecten, kortlopende *vormingsactiviteiten* en informele gebeurtenissen (picknick, uitstapjes enzovoort).

6.3 Organisatie

Het OCP kent de volgende organen:

De **OCP-vergadering** is het hoogste beleidsbepalende orgaan. Hierin hebben alle leden van de OCP-gemeenschap zitting en stemrecht. De OCP-vergadering komt minstens eenmaal per jaar bijeen.

Het **bestuur** (tenminste bestaande uit een voorzitter, secretaris en penningmeester) concretiseert de besluiten van de OCP-vergadering en voert ze uit. Het bestuur ontleent zijn legitimiteit aan de benoeming door de OCP-vergadering en aan de goedkeuring van het budget. Een jaarplan wordt niet opgesteld. Het bestuur vergadert eenmaal per maand.

De **werkgroepen** zetten het beleid om in concrete actie. Het OCP kent momenteel de volgende werkgroepen:

- Diaconaat
- Liturgie
- Maandblad
- Ouders en Kinderen
- Pastoraat
- Vorming

Het instellen van de werkgroepen en de formulering van hun opdracht is een verantwoordelijkheid van het bestuur. De werkgroepen zijn zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van hun opdracht en voor de tijdige en periodieke vervanging van de werkgroepleden. Ongeveer driemaal per jaar wordt een werkgroepenoverleg gehouden. Door een betere planning zou dit overleg sterker en effectiever kunnen worden.

De werkgroep Communicatie moet opnieuw worden opgericht om een helder, consistent en op de doelstellingen van het OCP afgestemd communicatieplan te maken (zie paragraaf 6.4). Hier moet ook toereikend budget voor worden vrijgemaakt.

6.3.1 Voorgangers

Het **voorgangersberaad** is een overlegorgaan voor al degenen die op enigszins geregelde basis voorgaan in de diensten. De toetreding van een voorganger tot de kring van voorgangers van het OCP is de verantwoordelijkheid van de werkgroep Liturgie. De vraag rijst of dit voldoende democratisch gelegitimeerd is, gezien de omvang van deze werkgroep. Het verdient aanbeveling om een grotere kring OCP'ers te betrekken bij een dergelijk besluit. De leden van deze 'benoemingscommissie' zouden door de OCP-vergadering kunnen worden benoemd.

6.3.2 *Het functioneren van de werkgroepen*

De werkgroepen functioneren goed en zijn over het algemeen goed bemenst. Wel is het zo dat de werkgroepen vooral autonoom functioneren. Afstemming tussen de werkgroepen vindt weinig plaats. In 2010 is in het werkgroepen-overleg een begin gemaakt het accent te verschuiven naar de raakvlakken, de interacties en de afhankelijkheden met andere werkgroepen. Dit moet verder worden ontwikkeld.

Het OCP streeft ernaar een open gemeenschap te zijn. Toch wordt dit door de nieuwkomer niet altijd zo ervaren. De werkgroepen komen soms over als vastgeroeste bolwerkjes waarbinnen nauwelijks van doorstroming en verversing sprake is. Om de werkgroepen open en ademend te houden is het gewenst dat de werkgroepen zoveel mogelijk vasthouden aan de ambtstermijn van drie jaar. Het actief werven van nieuwe werkgroepsleden moet gezien worden als een continu proces en als deel van de primaire taak van elke werkgroep.

6.3.3 *Vrijwilligers*

Het blijkt lastig vrijwilligers te vinden die zich gedurende een aantal jaren willen inzetten voor een structurele taak of activiteit. Voor projectmatige activiteiten zijn mensen gemakkelijker te porren. Om ook in de toekomst OCP'ers te kunnen bewegen een taak op zich te nemen is het dus van belang dat de taken acceptabel in omvang en tijdelijk van aard zijn. Het is aan de individuele vrijwilliger maar ook aan de werkgroep als geheel om hierop toe te zien.

Bij het zoeken naar vrijwilligers bestaat de neiging eerst te zoeken binnen de *inner circle* van het OCP. Daardoor is er momenteel een beperkt aantal OCP'ers dat veel verschillende taken verricht. Dit brengt continuïteitsrisico's met zich mee in geval van ziekte, uitval, overlijden of vertrek van de vrijwilliger, temeer daar er meestal geen schriftelijke instructies zijn voor de uitgevoerde taken. Los daarvan verdient het de voorkeur dat de taken over meerdere personen worden verdeeld, met het oog op de werkdruk, de gemeenschapsvorming en de betrokkenheid van iedereen, ook van nieuwkomers, die niet aan de kant moeten blijven staan. Het is aan te bevelen een commissie aan te wijzen die nieuwkomers volgt en die de blijvende nieuwkomers vraagt naar hun achtergrond, hun affiniteiten en sterke eigenschappen. Ook zou hen gevraagd moeten worden zich te registreren op de ledenlijst.

6.4 *Communicatie*

Voor publiciteit moet een budget beschikbaar worden gesteld. Om met de minimale middelen een maximaal resultaat te behalen is het raadzaam de publiciteit met name te koppelen aan de *bijzondere vieringen*, zoals vieringen met het projectkoor, vieringen met een centrale plaats voor kinderen/jeugd, of vieringen met bijzondere relevantie voor Nijmegen of de regio.

Voor het benaderen van jongere mensen is het juiste gebruik van de website en andere internet-gerelateerde media een goed middel. Daarnaast moet het gebruik van de 'klassieke' media (*Over en Weer, De Gelderlander*, posters)

niet worden vergeten om onze naamsbekendheid onder het brede publiek te vergroten.

Communicatie gebeurt nu door de webmaster en de werkgroep Maandblad. Het verdient aanbeveling om een *werkgroep Communicatie* in te stellen die het werk van de webmaster en het Maandblad gaat coördineren. Meer in het algemeen moet deze nieuwe werkgroep een herkenbaar en consistent beeld van het OCP presenteren, zowel aan de buitenwereld als aan onszelf. De aanlevering van de *inhoud* van de communicatie is de verantwoordelijkheid van alle werkgroepen en het bestuur. Alleen zo kan de omvang en de werklast van de werkgroep Communicatie beperkt blijven.

6.5 Financiën

De beleidsvoornemens hebben financiële gevolgen voor het OCP. Met name voor de verdere uitbouw van de kerkmuziek (waaronder versterking van de cantorij), het kinderen- en jongerenbeleid en de communicatie is extra geld nodig ten opzichte van de begroting van 2010.

We moeten er wel rekening mee houden dat een aantal van onze 'donateurs' in de komende tien jaren om uiteenlopende redenen zal afhaken, zodat er mogelijk minder geld zal binnenkomen. Dit kan ertoe leiden dat het OCP gedurende enkele jaren verlies zal lijden. Echter, de activiteiten zoals genoemd in dit Toekomstplan zijn gericht op versterking van het OCP. Wanneer de basis van het OCP is verbreed, heeft dat op lange termijn positieve effecten op de draagkracht van het OCP. Het financieren van deze activiteiten heeft dus een element van investeren in de toekomst in zich. Het is daarom gerechtvaardigd in de eerste jaren van de uitvoering van dit Toekomstplan eventueel en in beperkte mate in te teren op het eigen vermogen van het OCP.

Dat neemt niet weg dat uitbouw van de activiteiten ook vraagt om uitbouw van de geldwerving. Naast de algemene reguliere geldwerving kan ervoor gekozen worden om geldwerfacties te houden voor specifieke doelen. Daarbij valt te denken aan een constructie waarin het bestuur aan een werkgroep de mogelijkheid biedt om (jaarlijks) een geldwerfactie te organiseren ten bate van de eigen activiteiten.

Daarnaast is het belangrijk te streven naar vergroting van het aantal betalende OCP'ers door vergroting van het aandeel betalende leden binnen het huidige ledenbestand en door een beter beheer van de ledenlijst, vooral wat betreft de inschrijving van nieuwe leden. Ook zou er meer zekerheid moeten komen over de inkomsten. Dit zou bereikt kunnen worden door te werken met machtigingen voor automatische maandelijkse incasso. Onderstreept moet worden dat onze voorgangers deels vanuit hun eigen kerken betaald worden. De geldwerving van het OCP moet daarom staan naast en niet in plaats van de geldwerving van de andere kerken.